

Steagul ROȘU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROSANI AL P.C.R.
SI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XL, NR. 9715

DUMINICĂ, 4 DECEMBRIE 1983

4 PAG. — 50 BANI

ȚĂRII, CÎT MAI MULT CĂRBUNE!

COROLARUL MUNCII ÎNDÎRJITE

Colectivul celui mai mare și mai mecanizat sector al minel Lupeni raportează un succes de prestigiu

Realizarea înaintea termenului a sarcinilor anuale de plan

■ **PRESTIGIOASA REUȘITA MINEREASĂ INCORPOREAZĂ, AZI, REALIZĂRI PE MĂSURĂ:** ● 50 700 tone de cărbune extrase suplimentar de la începutul anului ● Productivitatea planificată pe sector a fost depășită cu 385 kg/post, atingând în unele luni ale anului nivele de vîrf, de cîte 5,80—6,10 tone/post ● Planul anual la lucrările de pregătire a fost depășit cu 299 ml. ● Prin buna gospodărire a avuției sectorului, a bogatei sale zestre tehnico-materiale, colectivul a redus cheltuielile de producție cu 26,44 lei/tona de cărbune, ceea ce echivalează cu o economie de 9 500 000 lei — valoroasă și semnificativă contribuție la rentabilitatea întreprinderii ● Un aport important la reducerea costurilor de producție îl reprezintă faptul că 4 din cele 5 complexe mecanizate ale sectorului sînt amortizate.

Am ales un interlocutor reprezentativ pentru evenimentul de excepție din viața colectivului, unul din minerii de elită al sectorului IV, șeful de brigadă Aurel Manda:

— Sentimentul ce-l trăiesc nu poate fi altul decît cel al satisfacției, al datoriei împlinite. Sentimentul este cu atît mai adînc, cu cît e împărtășit de toți ortacii, de întregul colectiv. Și e firesc: rezultatul e al colectivului, al tuturor minerilor din abataje și pregătiri, al electrolăcă-

tusilor, al cadrelor tehnice care au avut ambiția, și strădaniile lor au fost pe măsură, să ridice rodnicia muncii lor la cote de vîrf. Și au reușit...

Au reușit! Spun și argumentele: din cele 13 formații de lucru ale sectorului, nici una nu a înregistrat rămîneri în urmă, iar peste jumătate se prezintă cu sarcinile anuale realizate înaintea termenului, avînd îndeplinite și angajamentele asumate în întrecerea socialistă. Din colectivul de elită, se

impun, prin realizările lor, brigăzile de elită: frontaliștii marilor abataje — ale lui Constantin Popa, Aurel Manda, Paul Grasu, Teodor Boncalo. Depășirile exprimă efectul nemijlocit al strădaniilor acestor brigăzi de miner-tehnicieni de a exploata la randamente de vîrf utilajele moderne din dotare, de a conferi muncii din fiecare abataj, riguroasă și competența pe care

Ioan DUBEK

(Continuare în pag. a 2-a)

PRIMIREA ÎN PARTID act de înaltă răspundere și educație revoluționară

Infăptuirea sarcinilor complexe ce revin colectivului de oameni ai muncii din Valea Jiului impune cu necesitate creșterea rolului conducător al organelor și organizațiilor de partid, a capacităților lor politice și organizatorice în cuprinderea și soluționarea competență și operativă a problemelor pe care le ridică munca politico-educativă, activitatea productivă. Aceasta presupune o preocupare susținută pentru întărirea numerică și calitativă a rîndurilor organizațiilor de partid. În cursul acestui an organizațiile noastre de partid s-au întărit cu 761 membri din rîndul celor mai buni muncitori și cadre tehnice, oameni care prin întreaga lor comportare dovedesc că luptă cu fermitate pentru înfăptuirea politicii partidului, a hotărîrilor sale. Din totalul noilor membri de partid, 333 provin din industria carboniferă, iar 166 lucrează în subteran. Totodată, 594 din cei primiți în partid sînt tineri muncitori recomandați de organizațiile U.T.C. din sectoarele de bază ale producției, iar 331 sînt femei din unitățile miniere, ale Industriei ușoare și construcției de mașini. Rezultatele obținute dovedesc cu prisosință faptul că organele și organizațiile noastre de partid acționează cu responsabi-

ROMULUȘ DRAGOȘ, secretar al comitetului municipal de partid

tate, în mod sistematic, conducînd și desfășurînd întreaga muncă de primire în partid în spiritul înaltelei exigențe formulate de Plenara C.C. al P.C.R. din martie a.c., îndeosebi, al cerinței subliniate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca, odată cu primirea în partid a celor mai buni oameni ai muncii, să sporim exigența față de îndeplinirea îndatoririlor statutare de către fiecare membru al partidului.

Biroul Comitetului municipal, organele orășenești de partid au urmărit cu consecvență, prin instruirea lunară, prin analizele și controalele întreprinse în cursul anului, să asigure conducerea cu toată atenția a activității de creștere a rîndurilor partidului. S-a acordat o deosebită atenție elaborării studiilor anuale vizînd perspectiva primirii în partid, iar, pe baza acestora, desfășurarea unei activități politico-organizatorice susținute în vederea pregătirii temeinice a celor ce solicită primirea în partid să constituie un act de educație revoluționară, un moment de maximă însemnătate pentru fiecare comunist. O atenție deosebită se acordă cuprinderii în diferite forme de educație politico-ideologică a celor ce solicită primirea în

partid. Aceștia sînt încadrați în cursuri ale învățămîntului politico-ideologic, li se prezintă expuneri despre politica internă și externă a partidului, sînt invitați la adunările generale deschise ale organizațiilor de bază, sînt antrenați în diferite activități colective care analizează probleme legate de perfecționarea activității productive. O importanță deosebită în pregătirea politică a tinerilor care solicită primirea în partid o reprezintă încredințarea acestora unor comușiți cu experiență care li ajută nemijlocit să-și însușească prevederile statutare, principiile fundamentale ale politicii partidului, să-și perfecționeze pregătirea profesională și să dovedească, atît la locul de muncă, cît și în viața socială, o comportare exemplară. Se urmărește deci, ca în momentul solemn al primirii în partid, cel care dorește să intre în rîndurile comunistilor să dovedească certe calități moral-politice și profesionale, corespunzător exigențelor pe care le pune partidul în etapa actuală în fața membrilor săi. Așa procedează, bunăoară, organizațiile de bază nr. 3a, 3, 6c, 8b și 9a de la mina Lonea, 5a și 5b, 6, 7, 8b de la mina Petrița, din sectoarele IV, VII, II, 13 a și 13 b de la mina Lupeni, 6b de la mina Bărbănteni, 3a, 5, 6a și 6b de la mina Uricani, de la preparările Lupeni și Corocști, secțiile hidraulică, M.A.P.

(Continuare în pag. a 2-a)

Mineri, tehnicieni și ingineri! Oameni ai muncii din Valea Jiului!

■ Pretutindeni, să se ia măsuri concrete pentru reducerea în continuare a consumurilor de energie electrică și termică, pentru elaborarea de tehnologii cu consumuri cît mai reduse.

■ Cu desăvîrșire să se evite funcționarea în gol sau sub capacitatea normală a mașinilor, utilajelor și instalațiilor.

■ În fiecare întreprindere să se stabilească și să se urmărească distinct consumurile tehnologice de cele generale, care nu sînt legate de procesele tehnologice, luîndu-se măsuri pentru reducerea acestora din urmă cu cel puțin 50 la sută. Să se reducă, la jumătate iluminatul în birouri și spații administrative!

Brigada condusă de Constantin Buta, din cadrul sectorului I al minel Dilja, și-a cîștigat prin muncă un binemeritat prestigiu printre minerii de aici. În lunile anterioare, minerii din această brigadă și-au realizat ritmic sarcinile de plan. În primele zile ale lunii decembrie, cele 100 tone extrase suplimentar confirmă rezultatele bune obținute pînă în prezent.

În imagine, schimbul de lucru de la mina Petru Ponișoru.

Foto: Șt. NEMECSEK

INSCRIȚII la aniversare

Sărbătorile patriei durează calendarul împlinirilor, milenii de istorie vitează, asemenea rocilor de bazalt, au statuat prezent demn poporului român. Trăim în aceste zile bucuria jubileului Marii Uniri, cumpăna anilor ne pregătește pentru aniversarea proclamării Republicii și a Revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă, epopoei căreia i-au închinat viața și visurile multe generații de moși și strămoși.

În acel an de cumpănă a umanității detașamentul revoluționar al minerilor din Valea Jiului s-a aflat în primele rînduri ale confruntării cu forțele întunericului și impotriva fascismului, ostașii săi au purces la înfăptuirea obiectivelor sociale ale revoluției, ctitorind, an de an, edificiile socializmului. Astăzi, la 4 decembrie 1944, aici, în Valea Jiului, cuvîntul partidului a apărut clar în paginile

ziarului mineresc „Zorii noi”, continuat apoi sub numele „Steagul roșu”. Zorii noi ere s-au dovedit ferți pentru viața și aspirațiile poporului român; au fost invinse greutăți deosebite; stăcheta succesorilor s-a ridicat tot mai sus, 39 de ani de muncă și luptă au sters tiparele înegalității sociale, au înălțat imn împlinirii personalității umane. Ani, în care ziarul nostru s-a dovedit cronică fidelă a istoriei contemporane. Văii, a ogîndit corola împlinirilor și perspectivelor. De astăzi, ziarul nostru intră în cel de-al 40-lea an de existență, motiv de bilanț, dar și angajare de a fi în continuare demn purtător de cuvînt al partidului, de a-și aduce obolul în marea operă de edificare socialistă, de a fi un răboj viu, al pilduitoarelor fapte de muncă ale vrednicilor săi cititori, minerii, preparatorii, constructorii, energeticienii, textilistele și ceilalți oameni ai muncii din Valea Jiului. (Ion VULPE)

PE TEME DE SEZON

Necesitatea curățirii de zăpadă și gheață a căilor de circulație

Prima zăpadă a acestei ierni, însoțită de al doilea „val” de frig (14 noiembrie — minus 12 grade, 3 decembrie — minus 6 grade, stratul de zăpadă — 29 cm în Paring, 7 cm în Petroșani) a adus la ordinea zilei câteva probleme gospodărești operative. Măturilor utilizate până acum pentru îndepărtarea prafului trebuie să li se alăture lopata și tăietorul de gheață. Într-adevăr, ieri dimineață trotuarele celor mai circulabile străzi din centrul municipiului erau acoperite de zăpadă bătută și gheață. Aceasta nu pentru că instituțiile, unitățile comerciale și cetățenii nu ar fi acționat de loc pentru îndepărtarea zăpezii și a gheții, ci pentru că și ieri dimineața a continuat să fulguie, iar frigul a extins prezența gheții. Menționăm printre instituțiile și unitățile comerciale care au curățat zăpada de pe spațiile și trotuarele ce le aparțin, Teatrul de stat, C.M.V.J., I.C.M.M., Oficiul de poștă și telecomunicații, unitățile comerciale aparținătoare complexului „Jiul”, zona „Hermes”, restaurantele „Carpați” și „Cerna”, alimentara nr. 4, ultimele prin împrăștierea de sare. E bine că toate și-au curățat zonele aparținătoare, dar rău că, în majoritatea cazurilor, zăpada a fost împinsă pe carosabil, în loc să fie depusă pe spațiile verzi, ori strânsă în grămezi la marginea trotuarelor. A acționat operativ și administrația

pietelor curățind scările de acces în halele Petroșaniului, dar atenției la ambele scări sint deteriorate câte o treaptă-două care întretin pericolul de accidentare.

În zona Petroșani — Nord constructorii și gospodarii orașului ar trebui să dovedească ceva mai multă grijă pentru menținerea practicabilității căilor de circulație atât pietonale cât și pentru autovehicule, în condițiile în care activitatea de construcții continuă în această zonă paralel cu eliberarea amplasamentului. Strada Petőfi Șandor, spre exemplu, era ieri dimineață acoperită cu un strat gros de gheață care îngreuna circulația, gheață datorată unor spurturi apărute în rețeaua de alimentare cu apă, iar trotuarul și carosabilul străzii Republicii era presărat cu zeci de derdelușuri făcute de copii și tineri distrași și periculoase pentru cetățenii mai vîrstnici.

Aspectele prezentate susțin suficient necesitatea continuării acțiunilor pentru curățirea de zăpadă și gheață a căilor de circulație. Atenționăm instituțiile, lucrătorii unităților comerciale că atât cât este necesar trebuie să-și înceapă ziua de lucru în fața unităților cu îndepărtarea gheții și zăpezii. Această obligație este valabilă și pentru cetățeni, care trebuie să-și curețe ori de câte ori este nevoie porțiunile de trotuar ce le aparțin.

NOTA

Deranjament... total ?!

Te reîntorci dintr-o călătorie (efectuată cu trenul sau cu autobuzul) și ajungi înapoi în Petroșani. Do-rești, pe stradă fiind în Petroșani, să comunici unei persoane o știre deosebită. În prezența ta se petrece ceva, în contradicție cu comportamentul legal al unor persoane. Sau observi că în imediata ta apropiere se află un semen care are nevoie, urgent, de ajutor medical. Sau, într-un caz nefericit, observi declanșarea unui incendiu.

În toate aceste cazuri te gîndești la singurul mijloc care te poate ajuta: un telefon public! Numai că oricît ai căuta pe unele străzi centrale ale Petroșaniului (să nu credeți că la Vulcan situația e alta că v-ați înșela amarnic!) nu găsești, nici un singur telefon public.

Desigur, schimbarea tarifulor în vigoare a impus și schimbarea — firească — a aparatelor telefonice vechi, cu altele, adoptate pe măsura cerințelor. Numai că cele vechi au fost luate, iar cele noi sint... atseptate! Pînă cînd?

Alexandru TĂTAR

Poarta care nu se închide

La poarta incintei Direcției comerciale municipale a fost săpată în primăvara acestui an o groapă pentru fixarea unui nou stîlp de susținere, în locul celui care lipsea. O groapă de pomină, care a dăinuit din aprilie pînă în august, de multe ori plină cu apă. După multe luni de tergiversare constructorii și-au amintit că trebuie să o astupe. Din groapa longevivă s-a ridicat un

PRIMIREA ÎN PARTID act de înaltă răspundere și educație revoluționară

(Urmare din pag. 1)

și mecanic șef ale I.U.M.P., de la Uzina electrică Petroșani, atelierelor mecanice ale I.P.S.R.U.E.E.M., I.F.A. „Viscoza” Lupeni, întreprinderile de confecții din Vulcan și de tricotaie din Petroșani, B.T. a C.M.V.J., I.C.S.M.I. Petroșani și altele.

O deosebită atenție acordă aceste organizații pregătirii adunărilor generale care urmează să ia în discuție cererile de primire în partid. Adunările oferă prilejul participării unui mare număr de comunisti, în primul rînd a celor care au dat recomandări, la discutarea celor ce solicită primirea în partid. Semnarea angajamentului solemn al comunistului în fața adunării, trasarea unor sarcini concrete celui nou primit în partid și încredințarea lui unor comunisti cu vechime pentru a-l ajuta să-și îndeplinească sarcinile sint de asemenea momente de deosebită însemnătate educativă, menite să determine conștientizarea celui primit în partid asupra îndatoririlor

ce i le incumbă înalta calitate de comunist.

Noii membri de partid sint înconjurați cu toată grija și după ce au fost primiți în partid. Li se încredințează sarcini de complexitate progresivă, iar după câteva luni li se solicită să raporteze în adunările de partid asupra îndeplinirii acestora. De asemenea, periodic, se organizează întîlniri cu comunisti primiți în partid. Astfel, asemenea întîlniri avem programate în localitățile municipiului chiar pe luna decembrie. Țin să subliniez că aceste întîlniri, ca și celelalte forme de educare slujesc nemijlocit la activizarea noilor membri de partid, la implicarea lor nemijlocită în viața de partid, în rezolvarea sarcinilor ce revin organizațiilor de bază.

Deși avem rezultate certe, în activitatea de primire în partid există și unele neajunsuri. În unele sectoare de activitate, mai ales în construcții, exploatarea forestieră și chiar la unele sectoare subterane rezultatele obținute în pri-

mirea în partid nu se ridică la nivelul posibilităților. De asemenea, în unele organizații, cum sint cele de la Fabrica de mobilă Petrița, A.U.T.L., Ocolul silvic și Fabrica de pline Petroșani, E.G.C.L. Lupeni, există carențe în preocuparea birourilor atât în pregătirea celor ce solicită primirea în partid, cât și în integrarea în viața de partid a celor nou primiți.

Sintem conștienți, așadar, că ansamblul preocupărilor noastre privind educarea și pregătirea politică și profesională a viitorilor și noilor membri de partid este perfectibil și, pe baza orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului, a experienței proprii, trebuie să acționăm cu răspundere și perseverență pentru ca prin creșterea numerică și calitativă a organizațiilor de partid, să le întărim continuu capacitatea politică și organizatorică în mobilizarea oamenilor muncii la îndeplinirea exemplară a sarcinilor economico-sociale ce le stau în față.

Realizarea înainte de termen a sarcinilor anuale de pian

(Urmare din pag. 1)

re le reclamă tehnica înaintată.

— Rodnicia muncii minerilor, ține să precizeze secretarul comitetului de partid al sectorului, Alexandru Matyus, Mihai Dăianu, Gheorghe Turcaș, Ion Pomană, alte formații vrednice, nu le-ar fi asigurat din timp fronturile de lucru, echiparea abatajelor, da-lea Hobjilă și Petru Gherman. Cadrele tehnice nu și-ar fi adus contribuția la funcționarea eficientă a complexelor utilaje moderne. Constantin Lupulescu și ta fruntașilor, brigăzile și tehnicianul normator, secretarul comitetului de partid, Alexă Furdui, care, prin vitezele sportive în executarea lucrărilor miniere, au raportat lunar depășiri de cite 15—30 la sută, de Ioan Gilec și Mihai Kovacs; reținem brigada lui Vasile Șotrea, specializată în evacuarea și montarea complexelor mecatronice. Notăm, de asemenea, pentru activitatea lor merituosă, pe lăcătușii Vasile Maca-

vei, Alexandru Matyus, Alexandru Nagy, Anghel Popescu, Veronel Cirstea, Vasile Vochescu, pe electricienii Dumitru Drobotă, Marin Bogdan, Ioan Scromosleci, pe maștrii mineri Gheorghe Eftinolexă Furdui, nu era posibilă, dacă alți mineri, alte formații vrednice, nu le-ar fi asigurat din timp fronturile de lucru, echiparea abatajelor, da-lea Hobjilă și Petru Gherman. Cadrele tehnice nu și-ar fi adus contribuția la funcționarea eficientă a complexelor utilaje moderne. Constantin Lupulescu și ta fruntașilor, brigăzile și tehnicianul normator, secretarul comitetului de partid, Alexă Furdui, care, prin vitezele sportive în executarea lucrărilor miniere, au raportat lunar depășiri de cite 15—30 la sută, de Ioan Gilec și Mihai Kovacs; reținem brigada lui Vasile Șotrea, specializată în evacuarea și montarea complexelor mecatronice. Notăm, de asemenea, pentru activitatea lor merituosă, pe lăcătușii Vasile Maca-

Răspundem cititorilor

• IOAN CIUR, Petroșani: Aveți dreptate. Și noi am văzut la unele autobuze ce servesc transportul în comun improvizajii „întărite” cu capete de sîrmă în care călătorii își rup îmbrăcămintea, uși care nu se închid bine. Ridicăm toate aceste aspecte în atenția conducerii A.U.T.L. Petroșani.

• CONSTANTIN BARBULESCU, Petroșani: Ca

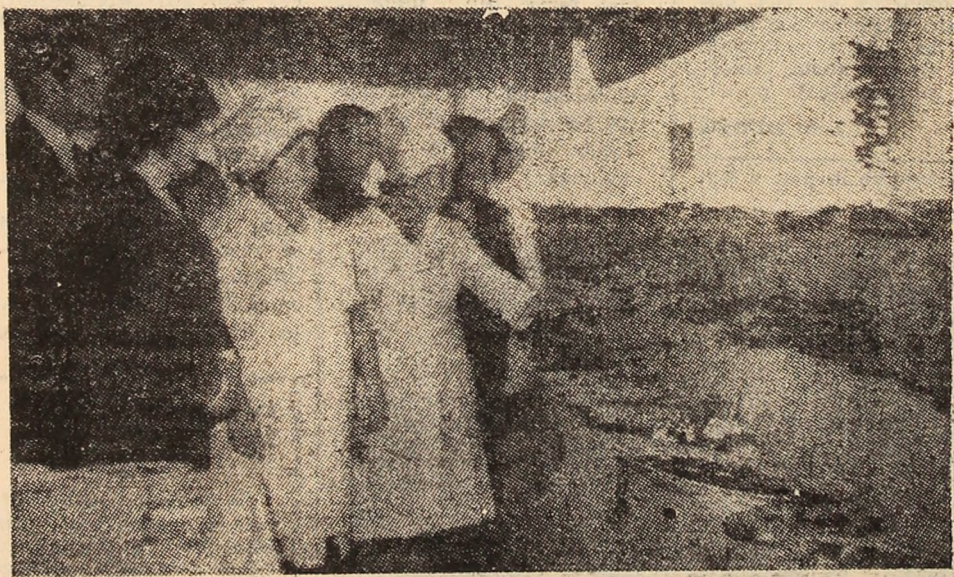
urmare a cerințelor de utilizare rațională și economisire a energiei electrice, iluminatul public a fost și va fi în continuare redus la strictul necesar. Avem obligația să reducem consumul de energie cu 50 la sută în sectoarele care nu sint legate de procesele tehnologice, în locuințe, instituții și locuri de interes public.

Instantaneu de la expoziția de preparate culinare organizată de Direcția comercială municipală la cantina-restaurant din Petroșani.

Cursuri de perfecționare

În cadrul unui amplu program de perfecționare profesională a oamenilor muncii, la întreprinderea de utilaj minier din Petroșani a început, de curînd, un curs pentru controlorii de calitate. La curs participă 54 de muncitori, temele de specialitate fiind prezentate de ing. Gheorghe Dogaru, șeful compartimentului CTC — service — laboratoare și subinginerii Pătru Dinu, Remu Tudor, Elekes Francisc și Emil Stan. În programul cursului se află cunoașterea noilor tehnologii moderne de control, criteriilor de stabilire a calității, aparate de măsură și control, cât și cele mai actuale reglementări legale privind calitatea produselor, folosite în domeniul construcțiilor de mașini din țara noastră.

Dumjtru GIRJOABA
corespondent

Invitație la discotecă

Una dintre cele mai vechi și mai apreciate discoteci din Valea Jiului, cea organizată de Casa de cultură din Petroșani, obișnuiește periodic să inițieze întîlniri ale publicului tînr cu personalități ale criticii de muzică modernă. Pe lingă acțiunile culturale-educative organizate în cadrul discotecii, pre-

zentarea celor mai noi înregistrări de muzică ușoară și populară constituie o preocupare permanentă a disc-jockeylor Genu Tuțu și Nicky Tomșa.

De data aceasta, astăzi, la ora 18, în sala de la subsolul Casei de cultură se va reedita un eveniment pentru tinerii iubitori ai discotecii — întîlnirea cu Florin Silviu Ursulescu, re-

dactor muzical la revista „Săptămîna”, cel care... săptămîna de săptămîna ne ține la curent cu topurile muzicale „U” și „P” (de muzică ușoară și populară), colaborator al Radio-televiziunii române. Florin Silviu Ursulescu va prezenta participanților nou-tăți muzicale, formații care se afirmă în această perioadă. (M.B.)

DIPLOMA DE MINER

Începînd din această lună, mina Dilja și-a sporit numărul de muncitori calificați în meseria de miner. 48 de muncitori au obținut diploma de miner prin absolvirea cursurilor de calificare în această meserie.

Rubrică realizată de
Gheorghe BOTEA

vă informăm

Geoagiu-Băi. Beneficiind de autocarul și serviciile O.J.T., Filiala Petroșani, pionierii din Lupeni vor străbate în zilele de 10 și 11 decembrie traseul Petroșani — Hațeg — Călan — Orăștie — Geoagiu-Băi și retur.

„FILATELIA ȘI TURISMUL” se întărează expunerea pe care o prezintă profesorul Gheorghe Irimie, astăzi la ora 11 la Casa de cultură din Petroșani.

EXCURSIE. 40 de pionieri de la Școala generală nr. 1 din Lupeni pleacă la sfîrșitul săptămîinii viitoare într-o excursie de două zile la

Premieră absolută

Noul cinematograful „Păringul” din Petroșani își va deschide, marți, 6 decembrie la ora 17, ușile pentru premiera de gală „Un petic de cer” în scenariul și regia lui Francisc Munteanu. Filmul, redă aspecte de muncă și de viață de pe șanti-erul de construcții de la

Rîul Mare, din Retezat. La inaugurarea noului edificiu de cultură, precum și la premiera absolută vor participa un grup de creatori și realizatori ai filmului. Printre aceștia îl amintim pe scenaristul și regizorul Francisc Munteanu, regizorul secund Ion P.

Ion, directorul Casei de filme 5 București, Dumitru Firnogaș, cunoscutii actori Cristina Deleanu și Gheorghe Cozorică, operatorul șef Valentin Ducaru, precum și actorii ai Teatrului de din Valea Jiului joacă în film.

În căutarea unei „Dunări”... mici (I)

Grecii antici — acest neam de oameni isteți, buni negustori și capabili navigatori, au ajuns cu secole înaintea erei noastre pe pământurile unde locuiau traco-dacii. Mărturie de necontestat au rămas vestigiile unor orașe-celăți, precum Histria, Callatis, Tomis, toate ridicate pe țărmul Mării Negre. Această diasporă grecească a avut, în general, bune relații cu autohtonii de la care procurau cereale, vite, lemn, sare. În schimbul unor mărfuri de felul vinului, untdelemnului, a unor vase fine ș.a. Este posibil, după anumite semne, ca negustorii greci să fi ajuns și pe ape interioare. Cert este că au existat contacte de mare vechime între greci, oamenii ai mării și băștinași, s-au păstrat două hidronime legate de aceste relații: Istros și Euxinos, nume date de ei Dunării și Mării Negre. Dar, numai cât l-am amintit, marele fluviu pe țărmurile căruia trăiau din vremuri imemorabile traco-dacii, nu posedă un nume dat de băștinași?

Firește că avea; Dunăre este un hidronim de pură origine autohtonă și cuprinde înțelesul

de scurgere a ceva mare, a ceva uriaș — am zice Apa cea Mare sau Fluviul cel Mare. Rădăcina cuvântului o avem atestată și pentru cursul Donului, nume dat de sciți, al căror gral făcea parte tot din grupul satem ca și limba dacă. De aici, de la Dunărea de jos, nu-

Sintem dintotdeauna pe aceste locuri

mele s-a întins spre izvoare, astfel că înșiși romanii când au ajuns pe cursul superior și mijlociu la fluviului, nu l-au numit altfel. Se știe că presiunea latinei a dislocat din rosturile ei onomastica dacă. În timp, a influențat substanțial și toponimia autohtonă, fără însă a o înlătura cu totul. Unele toponime dacice nu mai au un înțeles pentru noi, cum ar fi Ticera sau Chicera, Maleia, Gruniu, și altele, dar ele s-au păstrat și testimoniază vechimea apoi continuitatea noastră aici. Pronunțarea altora a fost modificată de contactul cu alte popoare, mai mult ori mai puțin stabile. Dintre cele care au avut o soartă aparte se află

hidronimul Dunăre. După părerea universitarului ieșean G. Ivănescu, Dunărea prezintă un fonetism românesc ca și Timiș, Mureș, Ampoi, Jiu, Strei etc. Am plecat de la ideea că numele celui mai mare fluviu geto-dac trebuie să fi avut răsunet în hidronimia mărunță a Daciei și, de ce nu, chiar în ținutul deluros al depresiunii Hațegului, puternică vatră autohtonă. Cu aceste gânduri am purces la căutarea vreunei „Dunări” mici. Ne-am propus o cercetare care să vizeze mai ales văile sau pârâiele aflate la capătul dinspre munte, nu chiar montane însă, bazinele și pe faptul că numirile vechi s-au păstrat mai bine acolo unde nu a pătruns administrația feudală alogenă care ori a tradus numirile vechi modificându-le fonetismul ori pur și simplu le-a înlocuit. Nutream credința că „stratul toponimelor autohtone referitoare la înălțimi chiere, măgură, mal, putea fi augmentat. O vale, un pîriu situat în vecinătatea unor oronime dace trebuia, printr-o logică simplă, să aibe un nume de aceeași proveniență.

Dr. Viorel MORARU

ANECDOTE

La doctor, după examinarea pacientului:

— Nu-i nimic grav. Va trebui să faci mai multă mișcare. Să mergi zilnic pe jos un ceas sau două...

— Mă rog, dar când ar fi mai bine? Înainte de a distribui poșta în oraș, sau după aceea?

— Simțiti durerea în picior? Întrebă medicul, examinând pacientul. Asta-i reumatism. Ce să-i faci? Boala vîrstei.

— Celălalt picior are aceeași vîrstă, de ce oare nu mă doare? Întrebă bolnavul.

Pe o ploaie torențială, o femeie este ajutată să schimbe o roată la mașină:

— Sintem gata, scoatem cricul spuse el.

— Da, dar cu grijă, șopti automobilista; în mașină doarme soțul meu.

SĂ NE CUNOAȘTEM PATRIA

Știați că...

...primele biblioteci publice bucureștene apar în secolul XIX? Una din acestea, cea de la Colegiul Sf. Sava, a fost ulterior transformată în Biblioteca Națională. Aici se va deschide, în 1838, o sală de lectură cu 10 000 de volume și se va înființa și un cabinet de lectură de unde, pe baza unor cotizații se puteau împrumuta cărți.

...cel mai mare actor român de revistă, Constantin Tănase, și-a început cariera prin interpretarea unei partituri deosebite ca gen? La 9 mai 1905, el a prezentat la Teatrul Liric din Piața Valter Mărăcișeanu, la examenul de absolvire a Conservatorului, fragmente din „Avarul”, „Ruy Blas”, „Conul Leonida față cu reacțiu-

nea”, „D-ale Carnavalului”, „Ginerele lui Hagi Petcu”, etc.

...teascul „cu pene” din Dobrovăț și teascul „cu șurub” din Dănești (județul Iași), utilizate pentru stors cearea de albine, la care se adaugă „buduroaiele” din Vaslui, realizate din buturugă sau nițele împletite și lipite cu lut, readuc în minte imaginea „prisăcilor” altă de des pomenite în documentele moldovene din evul mediu?

...botanistul român Artemia Publiu Alexi (1847—1896) a fost primul cercetător al florei dobrogene? ...în 1865, pe locul actual al Pieței Obor din București s-a organizat prima „expoziție națională”?

Culese de
Ing. Ilie BREBEN

Una dintre semnificativele caracteristici ale lumii contemporane este introducerea matematicii în cele mai diverse domenii de activitate, fapt care a contribuit la o cunoaștere mai adâncă, mai complexă a realității. Limbajul, sistem de cunoaștere și de comunicare interumană, este, de asemenea, studiat cu instrumentele matematicii. Preocupări foarte interesante și originale de această natură are conf. univ. dr. Traian Noaghi de la catedra de matematică, fizică a Institutului de mine din Petroșani.

— În ultimele decenii au apărut așa numitele discipline științifice de frontieră, lingvistica matematică fiind doar una dintre ele. Cînd și în ce împrejurări a început această preocupare în activitatea dumneavoastră?

— Fiecare dintre noi reflectează asupra unor probleme de limbă, însă în activitatea mea a apărut și ca o necesitate de a-i couvînge pe studenți, viitori ingineri, că aparatul matematic este capabil să ofere metode elegante și precise în studiul celor mai diverse domenii. Matematica a pătruns tot mai mult și în disciplinele umaniste și sociale. Trebuie să subliniez în acest sens contribuțiile școlii românești de matematică, ale acade-

micianului Octav Onicescu, care a introdus noțiunea de energie informațională, ale profesorului Solomon Marcus, care a elaborat studii de lingvistică matematică, ale lui Gheorghe Zapan, cel care a studiat probleme legate de procesul de învățămînt și a introdus noțiunea de grad de progres al unui eveniment. Și eu m-am ocupat, împreună cu un colectiv de cercetători din Institutul de mine, de studierea fluctuației forței de muncă din Valea Jiului cu ajutorul statisticii matematice. Cu peste doi ani în urmă am început să meditez asupra modului de formare a cuvintelor în limba noastră și a mecani-

mului prin care se aleg diverse forme regionale pentru a fi acceptate ca elemente ale limbii literare. A fost mai întîi o preocupare personală, apoi am apreciat că este utilă și în procesul de învățămînt superior, antrenînd studenții din anii mici la activitatea de cercetare din cadrul cercurilor lor științifice.

— Studentii au fost receptivi la această nou-tate?

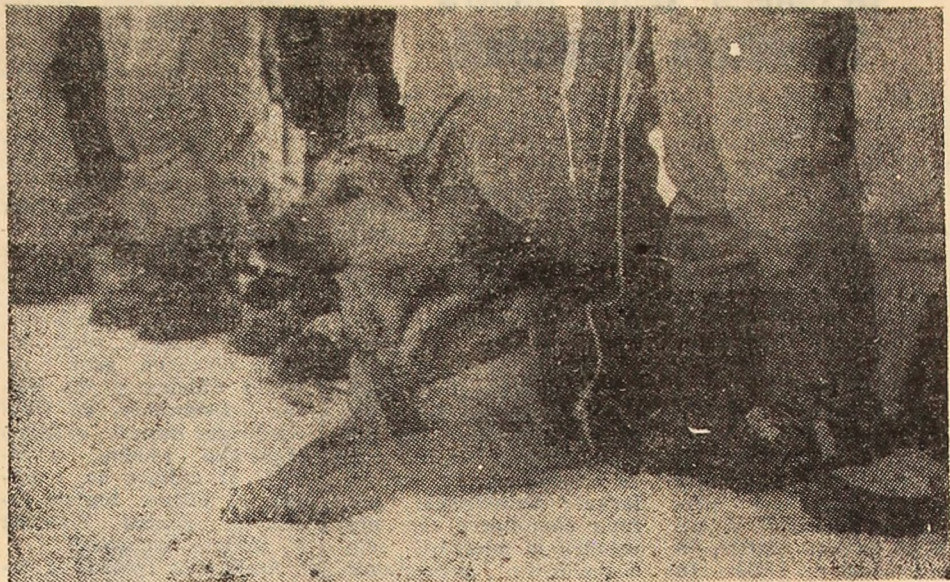
— Ei sînt din diferite zone ale țării și am constatat interes real pentru această metodă. Fiecare dintre ei a gândit, chiar dacă nu în mod sistematic, asupra acestui aspect. Și am reușit să atrag la aceste cercetări peste 30 studenți pe care i-am obișnuit să selecteze datele, să aplice metodologia de prelucrare a lor și chiar să folosească calculatorul electronic.

— La ce rezultate ați ajuns acum?

— Am investigat cuvintele care încep cu literele

De la o duminică la alta

Cititorii fotografiază

La a VIII-a ediție a salonului de toamnă al umorului, Alexandru Bartfeld (Suceava) cu lucrarea „La ghicitoare” a obținut placheta ziarului „Steagul roșu”.

„ALINIERE...”
Foto: Oscar SIMONIS
Vulcan

Energetice

■ Prima centrală energetică ce a utilizat acțiunea mareelor s-a inaugurat în anul 1966. Ea a fost construită în golful Saint Molo din Franța. Energia degajată de maree și captată aici oferă anual 544 de milioane kWh.

■ Printre cele mai puternice transformatoare monofazice construite în lume se numără cele utilizate de American Electric Power Service Corporation cu o putere de 1 500 000 kWh.

■ Primul spărgător de gheață acționat cu energie atomică a fost nava sovietică V.I. Lenin.

■ Printre cele mai mari centrale acționate de energie atomică se numără cea din Ontario, cu o putere instalată de 2 160 MW.

■ Printre cele mai mari turbopompe din lume se numără cea instalată la Saint Louis, Missouri — S.U.A. — cu o capacitate de 5 milioane litri pe minut la o putere de 240 000 CP. (I.B.)

A, B, C, E, F, G, H, P. Ele reprezintă un eșanțion format din 19 647 cuvinte studiate din punctul de vedere al numărului literelor și al conținutului de consoane. Iată de ce am încercat să folosesc teoria corelației și a regresiei pentru a stabili dacă există sau nu dependențe între cele două mărimi (nu-

zintă 28,3 la sută). Cele mai frecvente cuplări (cuvinte) sînt 7 litere din care 4 consoane (10,3 la sută). Imaginea geometrică a dreptei de regresie este o dreaptă înclinată aproximativ 30 grade față de orizontală. Aceasta îmi permite să fac un paralelism între această legitate specifică limbii și, de pildă,

rei limbii ar fi făcut de aparate ce pot funcționa pe principii fizice. Fără îndoială că se pot efectua și comparații interesante între o limbă și alta.

— După studierea unui atît de impresionant eșanțion de cuvinte ale limbii noastre, metoda dv. de lucru este cristalină. Ce perspective întrevedeți studiului acum?

— Faptul că rezultatele sînt pozitive mă îndeamnă ca, în același regim de muncă, împreună cu studenții, să continui investigația tuturor cuvintelor limbii române după care voi elabora un model matematic atît pentru sistemele grupelor de cuvinte diferențiate după inițială. Va fi, probabil, și un punct de plecare pentru alte studii de specialitate, elaborate de lingviști. Anticipiez, desigur, însă studiul meu, orientat de aceste idei, va mai continua.

Convorbire realizată de
Tiberiu SPATARU

Un original punct de vedere în lingvistica matematică

mărul de litere și cel de consoane) care caracterizează cuvintele. În caz afirmativ trebuia să găsim forma acestei dependențe. Și am întocmit un tabel de corelație calculînd coeficientul corespunzător. Am obținut 0,87969, deci foarte apropiat de valoarea lui maximă, adică 1. Ceea ce exprimă faptul că există dependență între cele două mărimi și ea este de natură lineară. Pe baza rezultatelor prelucrate am constatat următoarele: cele mai frecvente cuvinte în limba română sînt formate din 7 litere (ele reprezintă 17 la sută din eșanțion) și, din punct de vedere al conținutului de consoane, cele cu 4 (repre-

legă spațiului în mișcarea rectilinie și uniformă sau legea vitezei în căderea liberă. În condiții concrete, variația numărului de consoane, ca funcție a numărului de litere, este similară cu variația spațiului parcurs de o mașină, într-un anumit timp, cu viteza de 0,53 m/secundă.

— Aveți un punct de vedere original. Ce valoare considerați că au cercetările dv.?

— Cunoșcînd în profunzime acest fel de legități ale limbii este posibilă realizarea unor traducătoare prin care studiul particularităților specifice fiecă-

ACTUALITATEA ÎN LUME

Intervenția reprezentantului țării noastre la Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială

VIENA 3 (Agerpres). — Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONU DI) a examinat, timp de mai multe zile, în cadrul comitetului său permanent, rezultatele obținute în primii doi ani ai actualului Deceniu O.N.U. al dezvoltării — contribuția ONU DI la îndeplinirea obiectivelor strategiei internaționale a dezvoltării.

Dezbaterile și hotărârile adoptate au pus în evidență că menținerea și adâncirea crizei economice mondiale afectează dezvoltarea economică și socială a tuturor țărilor, în primul rând a celor în curs de dezvoltare. Astfel, în anul 1983, sectorul industrial în țările în curs de dezvoltare a înregistrat numai o creștere de 0,1 la sută, în timp ce ritmul anual de dezvoltare a acestei ramuri vitale a fost stabilit la 9 la sută, pentru ca la sfârșitul secolului, țările în curs de dezvoltare să dețină o pondere de 25 la sută în producția industrială mondială. Față de această situație alarmantă, țări în curs de dezvoltare membre ale comitetului s-au pronunțat pentru adoptarea unor hotărâri ferme, care să ducă la oprirea actualului curs periculos al raporturilor economice, comerciale și financiare internaționale.

Luând cuvântul în cadrul dezbaterilor, reprezentantul țării noastre, Niță Constantin, a subliniat rolul hotărâtor al industrializării în procesul de dezvoltare economică și

socială a țărilor în curs de dezvoltare, necesitatea instaurării unei cooperări largi între toate țările, a creșterii programelor de asistență tehnică ONU DI pentru sprijinirea țărilor rămase în urmă.

În cadrul lucrărilor sesiunii, au fost prezentate pe larg aprecierile tovarășului Nicolae Ceaușescu referitoare la gravitatea situației economice mondiale care afectează, în primul rând și în cel mai înalt grad, țările în curs de dezvoltare, au fost înfățișate consecințele profund dăunătoare ale perpetuării și agravării subdezvoltării: protecționismului și practicile discriminatorii impuse de țările industrializate, povara datoriei externe, dobânzile înalte, limitarea accesului la cuceririle științei și tehnologiei moderne, reducerea programelor de asistență limitate a eforturilor țărilor în curs de dezvoltare îndreptate spre asigurarea creșterii lor economice și sociale.

Raportul adoptat de comitetul permanent ONU DI conține, la cererea insistență a țărilor în curs de dezvoltare membre (Argentina, India, Indonezia, Mexic, România, Zambia), aprecieri și propuneri menite să contribuie la accelerarea dezvoltării industriale, la atingerea obiectivelor stabilite de strategia internațională a dezvoltării. Se subliniază importanța creșterii resurselor pentru industrializarea țărilor în curs de dezvoltare.

Prezențe românești

WASHINGTON 3 (Agerpres). — La Kansas City, cu ocazia reuniunii anuale a Societății de studii românești, istorici americani și români au reliefat — în cadrul unei sesiuni speciale dedicate acestui eveniment — momente din lupta poporului român pentru realizarea unității naționale. La universitățile din Boulder — Colorado, Columbus — Ohio, Rochester — New York, Detroit — Michigan, Boston — Massachusetts, Stanford — California, istoricii români, prof. dr. Dinu Giurescu, prof. dr. Virgil Cândea și dr. Florin Constantin, au ținut conferințe despre originea poporului român, civilizația și cultura sa, precum și despre luptele românilor pentru libertate și unitate națională.

Ambasada română a organizat, la Universitatea de stat din Youngstown — Ohio, o expoziție de carte românească, cuprinzând la loc central lucrări din opera tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Lectorii români prezenți la universitățile din Seattle — statul Washington, Cedar Falls — Iowa, Los Angeles, Chicago și Urbana, din statul Illinois, au organizat „seri românești”. În cadrul cărora au avut loc gale de filme documentare, expoziții de fotografii și au vorbit despre semnificația istorică a acestui eveniment pentru poporul român.

TRIPOLI 3 (Agerpres). — Televiziunea libiană a transmis un program în cadrul căruia a fost prezentat filmul „România, Ceaușescu, Pace”. Ambasadorul român în Jamahiriya Arabă Libiană Popu-

lară Socialistă a rostit o alocuțiune în care a evocat importanța evenimentului de la 1 decembrie 1918, împlănuirea poporului român în anii construcției socialiste.

BUENOS AIRES 3 (Agerpres). — La sediul ambasadei României de la Buenos Aires a avut loc o conferință de presă. Cu acest prilej, ambasadorul român în Argentina, Ion Tudor, a subliniat importanța evenimentului de la 1 Decembrie 1918 și a prezentat succesele istorice obținute de poporul român, începând în anul de cind în fruntea Partidului Comunist Român se află tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Cu același prilej a fost proiectat un film documentar cu aspecte din viața și activitatea poporului nostru.

CIUDAD DE MEXICO 3 (Agerpres). — La ambasada României din Ciudad de Mexico, a avut loc o seară culturală românească, organizată cu sprijinul Asociației de prietenie româno-mexicană, la care au participat scriitori mexicani, membri ai Clubului de poezie mexicanoromână.

Ambasadorul țării noastre la Ciudad de Mexico, Constantin Băbăiu, a reliefat rolul hotărâtor al tovarășului Nicolae Ceaușescu în edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate în România, în promovarea unei politici active de pace și cooperare cu întreaga lume.

MEMENTO

TV.	rectă de la Toulouse.
9,30 Bucuriile muzicii.	17,30 Thailanda — documentar.
10,00 De strajă patriei.	17,40 Micul ecran pentru cei mici.
10,30 Viața satului.	18,00 Film serial: Cervantes. Episodul 7. (color)
11,45 Lumea copiilor.	18,50 1001 de seri.
13,00 Album duminical (parțial color).	19,00 Telegazeta (parțial color).
14,00 Fotbal: Cehoslovacia — România în preliminariile Campionatului european (rezumat).	19,15 Omagiu Unirii. Spectacol festiv.
16,00 Rugby: Franța — România în campionatul european. Transmisiune directă.	20,30 Film artistic: „Dansul intrerupt” (color). Premieră pe țară.
	21,50 Telegazeta (parțial color). — Sport.

I.M.S.A. București

încadrează:

pentru lucrări de SERVICE și automatizări din județele Hunedoara și Gorj

— ingineri și subingineri, automatizști și electroniști.

Informații la telefon 614, Lupeni.

Întreprinderea pentru administrarea cantinelor și cazare Valea Jiului Petroșani

INCADREAZA

URMATOARELE CATEGORII DE PERSONAL:

- fochiști de joasă și medie presiune
 - tractoriști, posesori de permise de rutieriști
- Condiții de încadrare și retribuție, conform prevederilor Legii 12/71 și Legii 57/74.

SPORT SPORT

Cu antrenorul Bazil Marian despre

Blazonul fotbalistic al Jiului

În scurta pauză competițională, în Valea Jiului, a fost prezent Bazil Marian, nume ilustru al fotbalului românesc. Biografia sa, o ilustrativă fișă de istorie a balonului rotund pe plaiurile carpatine — fotbalist la Victoria Cluj, Mica Brad, Carmen și Rapid București, ultimei echipe închinându-i ca jucător și antrenor, un sfert de secol; antrenor federal (1963—1969), de-a lungul anilor, la cîrma mai multor echipe din prima divizie: Jiul, Dinamo, Farul, F.C. Argeș, alți doi ani ca antrenor în Algeria, iar din 1979 antrenor zonal al federației noastre.

— Care vă sînt idoli din gazon?

— Barátky, Peteshovschi, Dobrin și Balaci. Pe cînd jucam și mai tîrziu, valorile se detașau, astăzi însă echipa este vedetă, prin întregul său colectiv.

— Cum s-a soldat acțiunea de îndrumare și control?

— Am urmărit ciclul de antrenamente, planificarea activității, întregul proces instructiv-educativ. În general, se pot spune multe cuvinte de laudă la adresa echipei și cuplului de antrenori. Programul ultimelor partide se anunță însă difil pentru Jiul: acasă cu Dinamo și F.C. Bala Mare, în deplasare la Poli Iași și Sportul studențesc. N-am avut posibilitatea să vizionez partide oficiale, dar de la antrenamente mi-am dat seama că Jiului îi lipsește un lider, care să „suplinească” pe antrenori la

teren. M-am gîndit la Diana, la Varga, și alții. Ultimul nu s-a realizat la adevărata lui valoare din cauza irascibilității, a discuțiilor fără sens cu cavalierii fluierului. Este un talent deosebit, dar trebuie să manifeste mai multă preocupare pentru joc. Mă bucură evoluția lui Mircea Popa, care provine din pepiniera proprie. De altfel, această echipă are nevoie de un puternic centru de copii și juniori. Se știe, Henzel și Tereke evoluează în lotul național de juniori. Din formația de tineret speranțe mi-au plăcut: Ghițan, Lumperdean, Cojocaru, Simian și Ijac. În acest context, merită subliniat faptul că M. Popa a fost convocat în lotul de tineret. O echipă valoroasă trăiește mai ales prin fotbalistii legați sufleteste de calorile sale, descoperiți și formați în „grădina” clubului. Cu a-

cest „blazon” — a cărei deviză ar fi „prin sine, pentru sine” — Jiul ar putea defila la bunul plac în prima divizie, dar preocupării conducerii clubului trebuie să i se adauge mobilizarea în acest sens a tuturor factorilor care răspund de destinele fotbalistice ale Văii Jiului.

— Să acceptăm ideea, mai bine zis convenția, că pentru o zi ați fi iar antrenor principal la echipa Jiul...

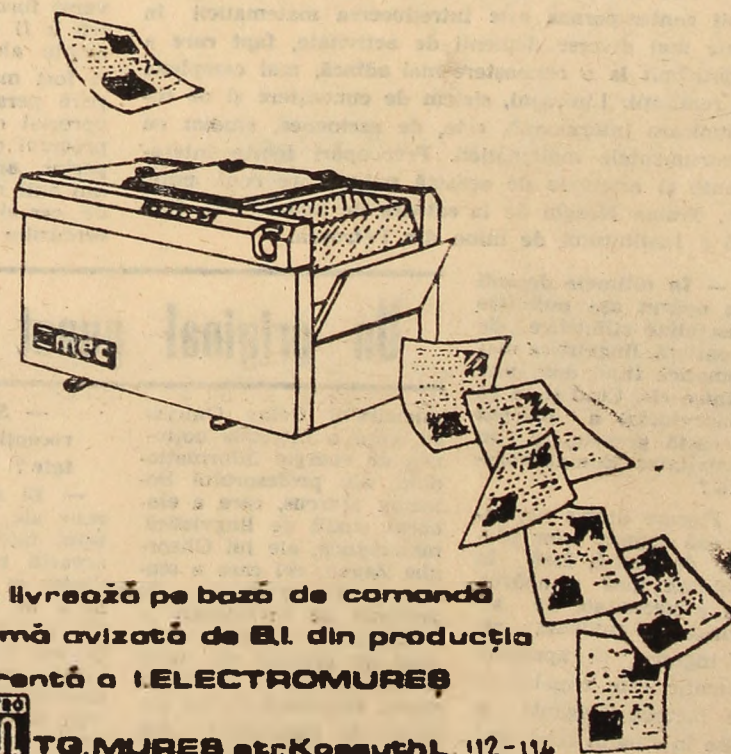
— Fotbalul de astăzi a pierdut din tehnicitatea individuală, a cîștigat însă ca joc colectiv. Aș miza pe osmoza sufletească a jucătorilor Jiului, pe dăruirea lor exemplară, accentuînd însă antrenamentele individualizate, pe compartimente de joc, chiar pentru anumiți jucători. Tactica este într-adevăr cheia de boltă a unor rezultate bune, dar trebuie dublată de execuții tehnice de rafinament ori de fază de finalizare, spre exemplu, se feresc chiar și înaintașii de meserie. Sînt convins că acestea sînt și obiectivele antrenorilor Gogu Tonca și Iosif Cavaș, ale jucătorilor lor. Fiindcă numai astfel Jiul poate să ocupe un loc ferit de griji în clasament.

Ion VULPE

ÎN ATENȚIA UNITĂȚILOR INTERESATE

Într-un singur minut obțineți 8 exemplare format A4 după orice fel de materiale tipărite folosind

MFC-ul mașina electrostatică de copii

Se livrează pe bază de comandă formă avizată de B.I. din producția curentă a I.ELECTROMUREȘ

TG. MUREȘ str. Kossuth L. 112-114

telefon: 17817, 17818, 17819, 17486, 15400, 15028

13652, 15935, 17955

telex: 65249